

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 319
Tarih : 12.12.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de mülteci ve sığınmacıların yaşadığı sorunların incelenmesi ve tespiti amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98 inci İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Bilindiği üzere Türkiye 1951 yılında Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Sözleşmeyi imzaladı ancak mültecileri coğrafi sınırlamaya maruz bıraktı. 1967 yılında Protokol kabul edilmişse de zaman sınırlamasının kaldırılmasına rağmen coğrafi sınırlama devam etmektedir. Bu bahisle Türkiye Suriyeli sığınmacıları başlangıçta misafir olarak tanımlamıştır. Bu durum ise Suriyeli sığınmacılara hiçbir hak vermediği gibi Türkiye'ye sınır dışı etme hakkı da vermekteydi. Ardından UNHCR'in tavsiyesi üzerine hükümet sığınmacıları geçici koruma altına almış 2014 yılının Nisan ayından itibaren de Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 91. maddesi ile bu statü Suriyelilere sağlanmıştır.

Ancak Suriyeli sığınmacıların durumu muğlaklığını korumuş, statüyle ilgili bu belirsizlik de sığınmacıların sorunlarının katmerlenmesine neden olmuştur. Hal böyle olunca gelecek kaygısı taşıyan sığınmacılar yaşamlarını riske atarak, adeta ölümü tercih edencesine Yunanistan üzerinden Avrupa'ya gitmeye çalışmaktadırlar. Son derece tehlikeli yollarla Avrupa'ya gitmeye çalışan Suriyeli sığınmacıların cansız bedenlerini nerdeyse her gün gazete sayfalarında, haber bültenlerinde görmekteyiz. BM kaynaklarına göre Türkiye'de 2,2 milyon Suriyeli sığınmacı olduğu ifade edilmekle birlikte Türkiye sığınmacılara asgari düzeyde dahi yaşam olanakları sunmaktan oldukça uzak bir noktadadır. Çünkü Türkiye'de halihazırda bir Mülteci Yasası yoktur. Mültecilerin yaşam koşullarını denetleyen, örgütleyen sivil bir kurum bulunmamaktadır. Mültecilere ilişkin bütün işler kolluk tarafından yürütülmekte olup bu durumun yarattığı sorunlar da oldukça fazladır. Türkiye'nin öncelikli olarak Suriyeli sığınmacılara dair sorumluluklarını yerine getirmesi gerekiyor. Ne yazık ki bu sorun ancak tekneler batıp birileri öldüğü zaman ya da Suriye gibi yığinsal göçler yaşandığında gündeme geliyor. Oysaki sığınmacılar sorunu oldukça güncel ve acil önlem gerektiren bir vakıa halini almıştır. Bu nedenle derhal insan hakları standartlarına ve hukukuna uygun bir yasal altyapının oluşturulması şarttır.

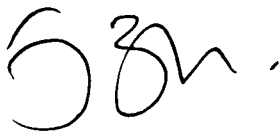
Mevcut yasal boşluklar nedeniyle sığınmacıların çalışma izni konusundaki sorunlar devam etmekte, Suriyeliler ucuz iş gücü olarak kullanılmaktadır. Hayatta kalabilmek adına Suriyeli sığınmacıların düşük ücretlerle gayri insani koşullarda çalışmaya zorlanmaktadırlar. İnşaatlarda, sanayide, merdiven altı atölyelerde ya da

diğer ağır işlerde ucuza çalıştırılan sığınmacı işçilerin ücretleri ödenmediğinde ise şikayette bulunma hakları da söz konusu değildir. Çünkü bu kez de çalışma izinleri olmadığı için yasalar nezdinde suçlu konumuna düşmektedirler. Bu durumu bilen işverenler de sığınmacıların dezavantajlı durumundan faydalanmakta ve sığınmacı işçileri çoğu kez ücretsiz çalışmaya zorlamaktadırlar.

Keza evin geçimini sağlamaya çalışan Suriyeli kadınların sayıları ciddi boyutlarda olup kadınlar fuhuşa zorlanmaktadırlar. Kadınlar en iyi ihtimalle erken yaşta, ikinci eş olarak ya da çoklukla yaşı büyük kişilerle evliliğe zorlanmaktadırlar. Türkiyeli kadınlar için dahi yeterli koruma yöntemleri söz konusu değil iken bu durum sığınmacı kadınlar için çok daha vahimdir. Birçok erkek on sekiz yaşın altındaki küçük kız çocuklarını eş ya da kuma olarak seçmekte ve bu küçük kız çocukları türlü işkencelere maruz kalmaktadırlar.

Suriyeli sığınmacı çocuklar da çalışmaya zorlanmakta, sokaklarda sigara satarak oldukça kötü şartlarda yaşam mücadelesi vermektedirler. Daha da vahimi on sekiz yaşından küçük erkek ve kız çocuklar cinsel tacize uğramakta çocuk yaşta gelecekleri ellerinden alınmaktadır. Yine kamplarda yaşayan sığınmacılar sağlıklı, hijyen koşullarından yoksun şartlarda yaşam mücadelesi vermekte, sağlık sorunları gibi en temel ihtiyaçları dahi karşılanmamaktadırlar. Bunun dışında çeşitli kentlere gönderilen sığınmacılar bir çok kez kent halkının nefret ve ayrımcı söylemlerine maruz kalmakta, kentten ayrılmaya zorlanmaktadırlar.

İfade etmiş olduğumuz üzere Suriyeli sığınmacıların sorunlarının sosyal, ekonomik, yasal her türlü boyutu ile bir komisyon kurularak araştırılması ve çözüm yollarının tespiti zaruridir.

1.İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

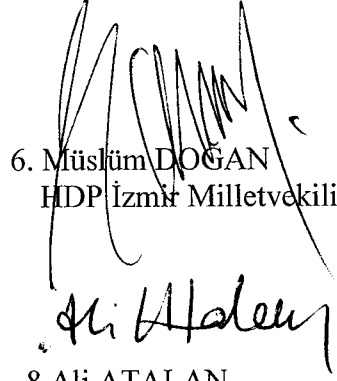
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3.Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

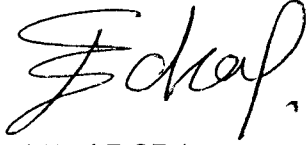

4.Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

7.Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

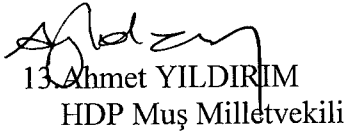

9.Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

8.Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

11.Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

13.Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14.Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15.Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16.Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17. Aycaan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCU
HDP Şırnak Milletvekili

20. Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21. Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23. Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24. Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27. Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28. Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili